

Ηγέτες και λαοί

► Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

gstatatopoulos@
efsyn.gr

Επαιρόμεθα οι περισσότεροι ότι διανύουμε το ανώτατο στάδιο του πολιτισμού, ότι είμαστε μάλιστα οι εκπρόσωποί του, αδιαφορώντας παγερά για τις βαρβαρότητες που συμβαίνουν δίπλα μας και υποδαυλίζον μια επιστροφή στο *υπανάπτωκτο* (;) παρελθόν της ανθρωπότητας. Είναι μια οκληρή αντίφαση για εμάς τους «πολιτισμένους», του εικοστού πρώτου αιώνα, διότι αποδεικνύεται ότι η ωμότητα και η αγριότητα δεν εξαλειφονται με τον *ορθό λόγο* και τον *ρεαλισμό*. Εάν ήταν έτσι δεν θα υπήρχαν η βία και οι πόλεμοι, οι φόνοι και τα βασανιστήρια. Κάτι άλλο κινεί τα νήματα, που, βεβαίως, αρνιόμαστε να το ανικνεύσουμε, να το προσεγγίσουμε, να το εξετάσουμε.

«Οι γνώσεις για τις συνθήκες που οδηγούν στην ενδυνάμωση της ανθρώπινης ροπής προς τη βαρβαρότητα είναι ακόμη υποτυπώδεις», σημειώνει ο Νόρμπερτ Ελίας σ' ένα θαυμάσιο βιβλίο του με τίτλο «Ναζισμός και ορβανικός χαρακτήρας» που εξέδωσαν πρόσφατα οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης («Προοπτικές»). Υπάρχουν βαθιά ριζωμένες πεποιθήσεις στους λαούς, που συντρίβουν και γελιοποιούν τα ορθολογικά κίνητρα, η πεποίθηση λ.χ. ότι ένας λαός είναι ευφύεστερος των άλλων (ιστορικότερος, δυνατότερος και δεν συμμαζεύεται). Με τέτοιες πεποιθήσεις οι λαοί κάνουν το

μέτρο και αναγκάζονται να δικαιολογούν οποιαδήποτε απόφαση παίρνει η μειοψηφία της εξουσίας της χώρας τους. Μικρές καθεστωτικές ομάδες είναι η εξουσία εν αντιθέσει με τη μεγάλη μάζα του πληθυσμού: Οι μικροί ή μεγάλοι αξιωματούχοι αυτών των ομάδων λαμβάνουν αποφάσεις που κρίνουν τον *ευδαιμονισμό* ή όχι των λαών και μερικές φορές την ίδια τη ζωή τους ή τον θάνατό τους.

Τις περισσότερες φορές οι αποφάσεις των ηγεσιών καθορίζουν την κακή μοίρα των λαών και μάλιστα οι λαοί συχνά τις επικροτούν και επιδοκιμάζουν, συχνότατα δε με ζητωκραυγές, χαρίζοντάς τους τεράστιες πλειοψηφίες. Γιατί οι λαοί είναι τόσο ανίσχυροι να αντιδράσουν στις λαθεμένες αποφάσεις των ηγεσιών τους είναι θέμα αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας αλλά και αλλουνού παπά ευαγγέλιο. Εκείνο που φαίνεται είναι ότι τα κινήματα διαμαρτυρίας δεν μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα, ειδικά όταν *καθοδηγούνται* από ανθρώπους που δεν έχουν ξεπεράσει την εξουσιαστική συνείδηση, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ λ.χ., που από κίνημα διαμαρτυρίας έγινε κυβέρνηση (εξουσία), χωρίς να έχει αλλάξει μέσα του τη δομή αυτής της εξουσιαστικής συνείδησης. Ας μην ισοπεδώσουμε: υπάρχουν κυβερνητικά στελέχη που αγωνιούν, που φέρουν άλλον *αέρα* στην άσκηση της πολιτικής, είναι, όμως, μόνα κι έρμα (τα καπμένα).

Οι ελπίδες έχουν φουντώσει στους κόλπους της κοινωνίας, αλλά η πραγ-

PHOTO: Hellasforce.com

ματικότητα είναι τρομακτική, ακριβώς διότι έχει καθοριστεί από τη *φιλοσοφία* των σχετικά μικρών ομάδων του κατεστημένου. Χρειαζόμαστε, άρα, ένα άλλο σύστημα διακυβέρνησης στο οποίο να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες, που, όμως, να βρεθούν οι τελευταίοι; Οι περισσότεροι αγνοούμε τα όρια της πολιτικής μας ελευθερίας, όπως αρνιόμαστε να υπερασπιστούμε τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Ολα τούτα δπλώνουν το έλλειμμα Δημοκρατίας αλλά και την ευφυΐα του συστήματος να δαιμονίζεται, υποσχόμενο περισσότερη δημοκρατία. Τώρα, για ποια δημοκρατία μιλάνε όλοι την ώρα που βολεδέρνουμε στη κοάνη του καπιταλισμού, είναι ένα προς συζήτηση (σπουδαίο) ζήτημα, αλλά δεν έχουμε χρόνο...

Η διάρρηξη της κοινωνικής συνοχής οφείλεται βέβαια στην τεχνητή κρίση

που έχει προκαλέσει η δομή του συστήματος, βάζουμε όμως κι εμείς το μικρό μας λιθαράκι, ακόμη κι όταν νομίζουμε ότι το καταπολεμούμε. Είναι ο διάλογος που λείπει όπως και η ύπαρξη πολλών ηγετικών «εγώ» στο *εσωτερικό* των κινήματων διαμαρτυρίας. Παντού μέτρο δικαίου είναι η ισχύς. Στα ζώα το κατανοούμε, στους (πνευματικούς;) ανθρώπους όμως κάτι τέτοιο έπρεπε να φαντάζει αδιανόητο. Δεν είναι. Το αποδεικνύει αυτό η ευρωπαϊκή ηγεσία με προεξάρχουσα τη γερμανική.

Όλοι αυτοί μιλάνε για δημοκρατία. Δεν ντρέπονται: οι υποκριτές και άθλιοι, οι «πολιτισμένοι» ντε, που «δημιουργούν» πολέμους και «κατασκευάζουν» εκατόμβες για πρόσφυγες, άνεργους, απειλημένους, ψυχοπαθόμενους: αγρότες, εργάτες, γυναίκες, μειονότητες κ.ο.κ.